

barth op bedevaart

E.V.Z. Verlag

Karl Barth heeft een tijdlang gezwegen. De 81-jarige theoloog is ernstig ziek geweest, zo ernstig, dat gevreesd moest worden dat zijn stem voorgoed gemist zou gaan worden in de theologendiscussies. Maar door „Gods goedheid en de bekwaamheid van mijn artsen” is hij, zoals hij zelf zegt, genezen en opnieuw zeer actief. Er is een boek van hem ter perse over „de doop met de H. Geest en de doop met water”. Verder is hij bezig met het voltooiën van zijn grote werk, de „Kirchliche Dogmatik” en het schrijven van zijn autobiografie. Maar daarnaast heeft hij zich verdiept in de fascinerende ontwikkelingen welke de rooms katholieke kerk te zien geeft en die hem zózeer bezig houden dat hij in september 1966 met zijn vrouw en zijn huisarts een reis naar Rome heeft gemaakt om zich ter plaatse te laten voorlichten, door de paus zelf, het secretariaat voor de eenheid en het H. Officie. Met vele vooraanstaande mannen heeft Barth gesproken; behalve met de paus zelf, met wie hij een onderhoud van een uur had, o.a. met Ottaviani, Bea, Willebrands. Vele poorten werden voor de grote Bazelse theoloog geopend, ofschoon niet alle: de Lateraanse universiteit weigerde - pauselijker dan de paus zelf - hem te ontvangen.

Barth had zich grondig voorbereid. Hij ging op reis met 10 vragenlijsten, die de grondslag vormden voor de gesprekken.

In een alleraardigst boekje „Ad Limina Apostolorum” (NVZ-Verlag Zürich, voor ons land G. F. Callenbach, Nijkerk, f 6,85) geeft Barth eerst een kort verslag van zijn pelgrimstocht naar Rome. Dat verslag is op zichzelf niet zo belangrijk, al spreekt Barth daarin b.v. en passant een vernietigend oordeel uit over „de dwaze God-is-dood-beweging, de laatste en schoonste vrucht van de glorierijke existentiële

theologie, en de even dwaze belijdenisbeweging, waarin een stel daartoe geestelijk en verstandelijk werkelijk niet geroepen hebben gemeend zich te moeten storten om die andere te weerstreven”.

Belangrijker is het boekje intussen om de vragenlijsten, die erin zijn afgedrukt. Helaas zijn de daarop door hem ontvangen - en niet-ontvangen - antwoorden niet afgedrukt; Barth heeft zich tot geheimhouding verplicht. Maar wel zegt hij, dat hij verschillende vragen na zijn reis naam Rome anders zou formuleren. Het is verleidelijk enkele vragen te citeren; ze zijn trouwens niet alle even indringend en belangrijk. Eén uitzondering, om een indruk te geven: „Is het zo zeker, dat de dialoog met de wereld voorrang verdient boven de verkondiging aan de wereld” (bij de pastorale constitutie over de kerk in de wereld van nu).

In een derde hoofdstuk plaatst Barth enkele irenisch-kritische kanttekeningen bij de dogmatische constitutie over de goddelijke openbaring; dit stuk komt ook voor in het boek van Yves Congar O.P. over deze constitutie. Hierin erkent Barth met groot respect, dat Vaticanum II - anders dan de andere concilies na de reformatie - in een voorwaartse beweging staat. Het is een echt hervormingsconcilie, oordeelt hij. De H. Schrift heeft nog niet de alleenheerschappij in de kerk en theologie, maar het gaat in de richting van de suprematie van de H. Schrift. En daarbij houdt de roomse kerk zorgvuldig - zorgvuldiger dan bij ons - rekening met de problemen van „traditie” en „leergezag”. De constitutie bevat belangrijke vernieuwingen.

Het boekje besluit met een brief van Barth aan een Duits rooms katholiek theoloog over de mariologie.

J. K. S.

Abonnementen en advertenties aan N.V. „t Koggeschip”, drukkers- en uitgeversbedrijf, Postbus 1198, Amsterdam. Tel. 946621 (4 lijnen). Postgiro 28767.

Gem. Giro K 1048. Bankrelaties: Amsterdam-Rotterdam Bank N.V., bijkantoor Weesperplein; Nederlandsche Middenstandsbank, kantoor Herengracht.

Ev. luth. weekblad
Evang. luthers weekblad

108A 8287

1967